

سمومیت با ویتامین D₃، تظاهر با نارسایی شدید کلیه

دکتر حاجیه شهبازیان، دکتر حشمت‌اله شهبازیان

چکیده

هیپرکلسیمی یکی از موارد اورژانس اندوکرینولوژی است که به علل مختلف از جمله هیپریاراپروئیدی، بدخیمی‌ها، بیماری‌های گرانولوماتوز و مصرف بعضی داروها می‌تواند ایجاد شود. مسمومیت با Vit D یکی از علل ناشایع هیپرکلسیمی است که در اثر مصرف دوزهای در حد ۵۰–۱۰۰ هزار واحد Vit D₃ در روز ایجاد می‌شود. این بیماران معمولاً با نهوع و استفراغ و ضعف و کاهش هوشیاری مراجعه می‌کنند. مسمومیت Vit D₃ می‌تواند باعث نارسایی حاد کلیه شود. در این شرایط سطح سرمی کلسیم و ۲۵ هیدروکسی Vit D₃ بالا می‌رود و PTH کاهش می‌یابد. برای درمان این بیماران از مایع درمانی، کورتیکوستروئیدها و بی‌فسفونات‌ها استفاده می‌شود. در مقاله حاضر سه بیمار که جهت آمادگی جسمانی برای شرکت در مسابقات ورزشی اقدام به مصرف دوزهای بالای این دارو و با نهوع و استفراغ و نارسایی کلیه مراجعه نموده بودند معرفی شده‌اند. هر سه بیمار کلسیم بالا، فسفر و آلکالن فسفاتاز نرمال و PTH پایین داشتند. سطح D₂₅(OH) Vit D در آنها بالا و هر سه نارسایی شدید کلیه داشتند که تحت درمان با مایعات و ریلی، بی‌فسفونات‌ها و کورتیکوستروئید قرار گرفتند و علائم بالینی و هیپرکلسیمی و نارسایی کلیه در آنها از بین رفت.

واژگان کلیدی: هیپرکلسیمی، مسمومیت با ویتامین D، نارسایی حاد کلیه

دریافت مقاله: ۸۴/۱/۱۵ – دریافت اصلاحیه: ۸۴/۵/۲۰ – پذیرش مقاله: ۸۴/۵/۲۲

هیپرکلسیمی نماید.^۰ در مسمومیت Vit D بیماران معمولاً با نهوع و استفراغ و ضعف و کاهش سطح هوشیاری مراجعه می‌نمایند. در این شرایط سطح سرمی کلسیم و ۲۵ هیدروکسی ویتامین D₃ بالا رفته و PTH کاهش می‌یابد.^۱ هیپرکلسیمی اثرات متعددی بر کلیه دارد و ممکن است باعث کاهش فیلتراسیون گلومرولی از طریق انقباض عروق کلیوی، کاهش ضربی فیلتراسیون گلومرولی، کاهش حجم به دلیل نقص در تغییض ادرار، نفوکلسیتیز و نارسایی حاد کلیه گردد.^{۲-۹}

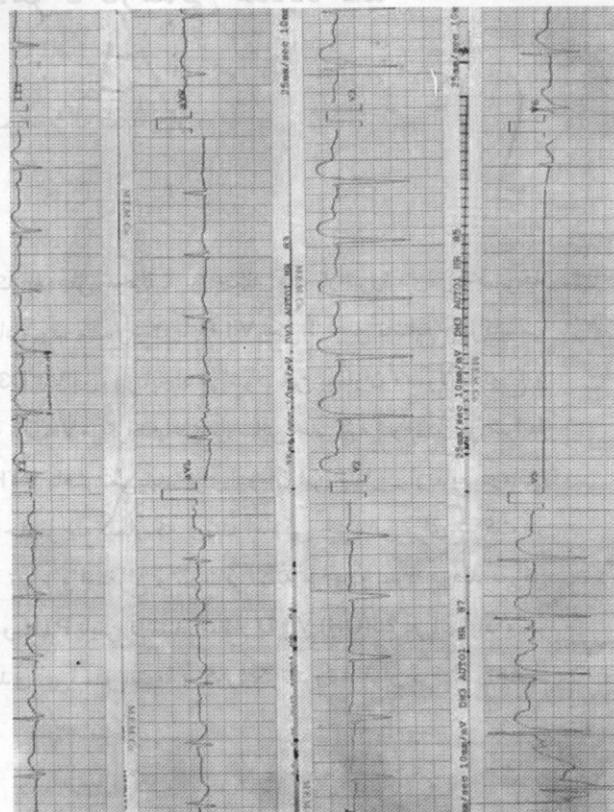
مقدمه

هیپرکلسیمی ممکن است در افرادی که ویتامین D₃ یا آنالوگ‌های آن را مصرف می‌نمایند ایجاد گردد.^۱ هیپرکلسیمی با افزایش دوز اتفاقی ویتامین D در شیر گاو غنی شده گزارش شده است.^{۲-۳} اخیراً یک اپیدمی هیپرکلسیمی و هیپروویتامینوز D ناشی از شیر غنی شده نیز گزارش شده است.^۴ به هرحال مصرف ویتامین D باید به میزان زیادی بالای مقدار قابل قبول مصرف روزانه باشد تا ایجاد

در مقاله حاضر، سه مورد مسمومیت با Vit D3 همراه با آزمایش ادرار وزن مخصوص ۱۰۰۹ و لوکوسیتوری دیده شد. هماچوری و پروتئین اوری وجود نداشت. پس از بستره در بخش به دلیل تداوم علایم تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی، بیمار به مدت ۳ ساعت تحت درمان دیالیز قرار گرفت که علایم بیمار بهبود چندانی پیدا نکرد. در تکرار آزمایش‌ها مجدداً هایپرکلسیمی شدید و نارسایی شدید کلیه و آکالوز متابولیک تابلوی اصلی بیمار بود. در ECG انجام شده در ۳ نوبت به طور مشخص فاصله QT کوتاه شده بود (شکل ۱). در گرداوری ادرار ۲۴ ساعته، کراتینین ۱۱۵۰ میلی‌گرم، کلسیم ۳۷۰۰ میلی‌گرم و فسفر ۱۰۹۰ میلی‌گرم دیده شد. سطح PTH سرم ۷ pg/mL بود.

در سونوگرافی کلیه‌ها، طول کلیه‌ها در طرف راست و چپ به ترتیب ۱۲۱ و ۱۲۶ میلی‌متر بود. اکوی پارانشیم کلیه افزایش داشت و اتساع سیستم پیلوکالیسیل و سنگ دیده نشد. به دلیل تداوم درد شکمی و استفراغ خونی برای بیمار آندوسکوپی انجام شد که زخم‌ها و اروزیون‌های متعدد به همراه مالوری ویس دیده شد. با توجه به هایپرکلسیمی و هایپرکلسیوری شدید و PTH پائین احتمال مسمومیت با ویتامین D مطرح شد. پس از چند روز انکار مصرف دارو بیمار اظهار داشت که طی چند هفته گذشته جهت آمادگی شرکت در مسابقات ورزشی و بدنسازی، ۷۰ آمپول ویتامین D3 و ۲۵ آمپول ناندرولون تزریق کرده است. نمونه خون جهت اندازه‌گیری سطح ویتامین D گرفته شد و سطح ۲۵ هیدروکسی ویتامین D ۲۴۵ نانومول در لیتر بود (حدوده طبیعی ۲۵ تا ۱۲۵ نانومول در لیتر). بیمار در شروع بستره تحت درمان با سرم سالین نرمال به میزان ۵ لیتر در روز به همراه فورسمايد ۸۰ میلی‌گرم ۳ بار در روز (با توجه به نارسایی کلیه) قرار گرفت ولی هایپرکلسیمی پاسخ مناسبی به درمان نداد. به دلیل هیپوکالمی ناشی از استفراغ و دیورز ناشی از مصرف سالین نرمال بیمار تحت درمان با KCL قرار گرفت. جهت بیمار کلسیتونین تزریقی با دوز ۲۰۰ واحد در روز و پامیدرونات ۶۰ میلی‌گرم به صورت دوز منفرد شروع شد که رفتہ رفتہ سطح کلسیم به حدود طبیعی بازگشت. نارسایی کلیه، آکالوز متابولیک و علایم گوارشی بهبود قابل ملاحظه‌ای پیدا کرد و بیمار با حال عمومی خوب ترخیص گشت. پس از گذشت ۲ هفته، بیمار مجدداً با علایم گوارشی و درجاتی از نارسایی کلیه و آکالوز متابولیک برگشت که این بار ضمن مایع درمانی با سرم سالین نرمال و دیورتیک، تحت درمان با پردنیزولون با

نارسایی کلیه در سه مرد ورزشکار که جهت آمادگی جسمانی و شرکت در مسابقات ورزشی از میزان زیادی آمپول Vit D3 استفاده نموده‌اند معرفی شده است.

شکل ۱- کاهش QT در بیمار مبتلا به هایپرکلسیمی ناشی از مسمومیت با ویتامین D بیمار اول:

آقای (۱-ه) ۱۸ ساله با شکایت تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی و درد شکم و تغییر رنگ ادرار مراجعه نموده بود. سابقه بیماری قبلی یا مصرف دارو را ذکر نمی‌کرد.

در معاینة فیزیکی علایم حیاتی بیمار طبیعی بود و به جز درد در ناحیه اپی‌کاستر نکته مهمی وجود نداشت. آزمایش‌های انجام شده در بدو ورود به این شرح بود: هموگلوبین ۱۵ گرم در لیتر، تعداد لوکوسیت‌ها: ۱۴۵۰۰، نیتروژن اوره خون ۸۰ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، کراتینین ۱/۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، پتاسیم ۴ میلی‌اکی‌والان در لیتر، سدیم ۱۲۶ میلی‌اکی‌والان در لیتر، کلسیم ۱۷/۱ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و فسفر ۲/۹ میلی‌گرم در دسی‌لیتر. آکالین فسفاتاز در حد طبیعی بود. در بررسی وضعیت اسید و باز $pH = ۷/۴۴$ و $HCO_3 = ۳۴ \text{ mEq/L}$ و $Pco_2 = ۵۲ \text{ mmHg}$ بود.

هیپرکلسیمی، نارسایی کلیه و آلkaloz متابولیک بود. در ECG فاصله QT کوتاه شده بود. در سونوگرافی کلیه‌ها طول ۱۲۷ و ۱۲۳ به ترتیب در طرف راست و چپ با افزایش اکرو پارانشیم، بدون اتساع سیستم پیلوکالیسیل و سنگ گزارش شد. بیمار در گرداوری ادرار ۲۴ ساعته با کراتی نین ۱۳۷۰ میلی‌گرم، کلسیم ۲۲۰۰ میلی‌گرم و فسفر ۱۳۰۰ میلی‌گرم داشت. سطح PTH سرم 6 pg/mL بود. با توجه به شواهد فوق احتمال مسمومیت با ویتامین D برای بیمار مطرح شد و پس از گذشت دو سه روز از زمان بستری بیمار اظهار داشت که طی ۲ هفته گذشته جهت آمادگی جسمانی برای مسابقات ورزشی ۲۶ آمپول ویتامین D3 و ۱۲ آمپول ناندرولون تزریق کرده است. بیمار با سرم سالین نرمال (روزانه ۵ لیتر) و فورسماید (۶۰ میلی‌گرم ۲ بار در روز) تحت درمان قرار گرفت. علائم بیمار و سطح کلسیم سرم پاسخ مناسبی به درمان نداشت. بیمار تحت درمان با آمپول پامیدرونات ۶۰ میلی‌گرم به صورت دوز واحد و پرینیزولون

دوز ۶۰ میلی‌گرم و ۱ دوز پامیدرونات ۶۰ میلی‌گرم در روز قرار گرفت. بیمار پاسخ قابل ملاحظه‌ای داد و با بهبود کامل علائم مرخص شد و در پی‌گیری چند ماهه، علائم برگشت نداشت و بیمار در حال کاهش دوز و قطع پرینیزولون است.

بیمار دوم:

آقای ع - ج ۲۲ ساله با شکایت تهوع و استفراغ، ضعف و بی‌حالی، تکرر ادرار و شب‌ادراری مراجعه نموده بود. سابقه بیماری قبلی یا مصرف دارو را ذکر نمی‌کرد. در معاینه فیزیکی بیمار نکته مهمی دیده نشد. در آزمایش‌های انجام شده در بد و ورود هموگلوبین طبیعی، لکوسیتوز ۱۳۲۰۰ $4/2$ نیتروژن اوره خون ۷۳ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، کراتی نین ۴۰۰ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، سدیم و پتاسیم سرم طبیعی، کلسیم ۱۶/۱ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و فسفر و فسفاتاز آکالین طبیعی داشت. در بررسی وضعیت اسید و باز $\text{pH} = 7/۴۶$ $\text{Pco}_2 = ۴۷ \text{ mmHg}$ و $\text{HCO}_3^- = ۲۷ \text{ mEq/lit}$ بود. آزمایش‌های ادرار، وزن مخصوص ۱۰۰.۸ و لوکوسیتوزی دیده شد. بیمار در بخش بستری شد و آزمایش‌های مجدد بیمار حاکی از

جدول ۱- مشخصات بالینی و آزمایشگاهی بیماران

سن	مشخصات بالینی و آزمایشگاهی بیماران	بیمار اول	بیمار دوم	بیمار سوم
علایم بیمار حین مراجعه	تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی	تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی	تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی	تهوع و استفراغ و ضعف و بی‌حالی و تکرر ادرار و شب‌ادراری
BUN (mg/dL)	۸۰	۷۲	۷۲	۶۳
Cr (mg/dL)	۷/۱	۴/۲	۴/۲	۴/۹
Ca (mg/dL)	۱۷/۱	۱۶/۱	۱۶/۱	۱۴/۴
P (mg/dL)	۳/۹	۲/۶	۲/۶	۳/۸
Alkph	۷	۶	۶	۹
PTH (pg/mL)	۲۴۵	۱۹۲	۱۹۲	-
سطح سرمی $25(\text{OH})\text{D}(\text{nmol/l})$	۱۲۶	۱۴۰	۱۴۰	۱۲۸
Na(mg/dL)	۴	۴/۵	۴/۵	۴/۲
K(mg/dL)	۴/۲	۲/۹	۲/۹	۴/۱
پروتئین سرم (gr/dL)	۱۰۰.۹	۱۰۰.۸	۱۰۰.۸	۱۰۱.۲
وزن مخصوص ادرار	۳۷۰۰	۲۲۰۰	۲۲۰۰	۱۸۰۰
Ca(mg/day)	۱۰۹۰	۱۳۰۰	۱۳۰۰	۱۰۰۰
P(mg/day)	۱۱۵۰	۱۳۷۰	۱۳۷۰	۱۲۰۰
Cr(mg/day)	۷۰	۲۶	۲۶	۱۸
تعداد آمپول Vit D3 مصرفی				

آزمایش‌های بیمار بهتر شد و علایم بیمار برطرف گشت. طی درمان، بیمار دچار هیپوکالمی شد که تحت درمان با کلرور پتاسیم قرار گرفت. به دلیل عدم همکاری بیمار و همراهان، سطح سرمی ۲۵ هیدروکسی ویتامین D3 چک نشد. بیمار با حال عمومی خوب مرخص و تحت پیگیری سرپایی است. مشخصات بالینی و آزمایشگاهی سه بیمار در جدول ۱ خلاصه شده است.

بحث

مسومیت Vit D3 یکی از علل غیرمعمول هیپرکلسیمی است که اکثراً نادیده گرفته می‌شود.^{۱۱۱} برای ایجاد مسومیت با Vit D3 مصرف دوز فوق العاده بالایی از این ویتامین در حد ۵۰۰-۱۰۰ واحد در روز لازم است.^{۱۱۲} لذا مسومیت Vit D بیشتر یاتروژنیک است و معمولاً در بیمارانی که به اشتباه دوز زیادی از دارو، برای درمان استثوپرزن، هیپوپاراتیروئیدی و رنال استئودیستروفی برایشان تجویز شده، دیده می‌شود.^{۱۲} بیماران معرفی شده بدون اطلاع از اثرات و عوارض این دارو و جهت بهبود آمادگی جسمانی خود، برای شرکت در مسابقات ورزشی، در کنار سایر داروهایی که معمولاً در ورزشکاران به صورت بی‌رویه مصرف می‌شود (مثل ناندرولون و کراتین)، از تعداد زیادی از آمپول‌های ۶۰۰ Vit D3 (هزار واحدی) در مدت کوتاهی استفاده نموده‌اند. مسومیت Vit D علاوه بر مصرف ۱۰۰۰ دوز آنالوگ‌های آن مثل (OH)D₂ و (OH)D₃ هم دیده می‌شود. اکثراً علایم هیپرکلسیمی در مسومیت Vit D تشخیص داده نمی‌شود زیرا علایم تهوع و استفراغ و لتاری و ضعف ناشی از هیپرکلسیمی با بیماری‌های ویروسی و اشتباه گرفته می‌شود؛ لذا این علایم را باید به بیماران تحت درمان با این داروها گوشزد کرد. علت هیپرکلسیمی در مسومیت Vit D، افزایش جذب روده‌ای کلسیم، افزایش بازجذب استخوانی کلسیم و کاهش کلیرانس کلیوی آن است زیرا هیپرکلسیمی باعث کاهش GFR (از طریق انقباض عروق کلیوی) می‌شود.^{۱۱۳} در مسومیت با Vit D3 هیپرکلسیمی می‌تواند به صورت شدید و مزمن دیده شود که ناشی از ذخیره شدن آن در بافت چربی است. سطح PTH در این بیماران کاهش یافته و سطح D(OH)₂ به شدت بالا می‌رود. در حالی که سطح D(OH)₃ و کلسیم کلیوی بالا می‌رود یا در حد طبیعی باقی می‌ماند؛ زیرا افزایش سطح

۵۵ میلی‌گرم روزانه قرار گرفت. بیمار طی درمان دچار هیپوکالمی شد که تحت درمان با کلرور پتاسیم قرار گرفت. پس از چند روز علایم بالینی، آکالالوز متابولیک، هیپرکلسیمی و نارسایی کلیه بیمار بهبود یافت و بیمار اکنون جهت کاهش و قطع پردنیزولون تحت پیگیری است. سطح ۲۵ هیدروکسی ویتامین D که پس از ترخیص بیمار آماده شد ۱۹۲ نانومول در لیتر بود (محدوده طبیعی ۲۵ تا ۱۲۵ نانومول در لیتر).

بیمار سوم:

م/ع- ن ۲۵ ساله با شکایت تهوع، استفراغ، ضعف و بی‌حالی و کاهش حجم ادرار از ۲ هفته قبل، بستری شده بود. سابقه بیماری قبلی کلیوی و مصرف داروها را نکر نمی‌کرد. در معاينة فیزیکی به جز فشارخون ۱۴۵/۹۵ نکته مهم دیگری نداشت. در آزمایش‌های انجام شده هموگلوبین ۱۵ گرم در لیتر، تعداد لکوسیت‌ها ۱۳/۷۰۰، نیتروژن اورا ۶۲ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، کراتین نین ۴/۹ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، کلسیم ۱۴/۴ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، فسفر ۲/۸ میلی‌گرم در دسی‌لیتر بود. آکالین فسفاتاز در حد طبیعی و PTH= ۴pg/mL مخصوص ۱۰۱۲، لکوسیتوری بدون هماچوری و پروتئینوری دیده شد. پس از بستری در بخش، آزمایش‌ها تکرار شد که نتایج مشابه آزمایش‌های بدو ورود بود. در گرداوری ادرار ۲۴ ساعته کراتین نین ۱۳۰۰ میلی‌گرم، کلسیم ۱۸۰ میلی‌گرم و فسفر ۱۰۰۰ میلی‌گرم بود. در سونوگرافی، اندازه کلیه‌ها نرمال بود ولی اکوی پارانشیم کلیه افزایش پیدا کرده در حد کبد و طحال بود. اتساع سیستم پیلوکالیسیل و سنگ دیده نشد. طی بستری و پس از تأکید بر مصرف داروها و نقش آن در نارسایی کلیه، بیمار اظهار داشت که طی ۲ هفته گذشته جهت شرکت در تمرین‌های بدنسازی و مسابقات ورزشی ۱۸ آمپول ویتامین D3 و مقداری پودر کراتین مصرف کرده است. بیمار با تشخیص مسومیت با Vit D3 و هیپرکلسیمی و نارسایی کلیه ناشی از آن، تحت درمان با سرم نرمال سالین و فورسمايد (با دوز ۶۰ میلی‌گرم دو بار در روز) قرار گرفت. با این درمان سطح اوره، کراتین نین و کلسیم کاهش نسبی پیدا کرد ولی علایم بیمار ادامه یافت.

به دلیل عدم تهیه، آمپول پامیدرونات مصرف نشد و برای بیمار پردنیزولون ۶۰ میلی‌گرم روزانه شروع شد و مایع درمانی بیمار هم ادامه یافت. پس از چند روز www.SID.ir

در همه بیماران دچار مسمومیت Vit D، سطح پلاسمای D₂₅(OH) و آشکارا بالاست ولی سطح D₂₅(OH) در این افراد طبیعی یا پایین یا کمی بالا است. آکالان فسفاتاز طبیعی و سطح PTH سرم پایین می‌باشد.^{۱۱۲}
برای درمان این بیماران از مایع درمانی، رژیم غذایی با کلسیم پایین، گلوكوكortیکوئیدها و بی‌فسفونات استفاده شده است.^{۱۷}^{۱۲.۱۵.۶}

برای مایع درمانی از سرم سالین نرمال که باعث افزایش دفع Ca در ادرار می‌شود، استفاده می‌شود. کورتیکوستروئید با دوز بالا در درمان مسمومیت Vit D به کار می‌رود زیرا باعث کاهش مستقیم جذب روده‌ای کلسیم و مهار فعالیت استئوکلاست‌ها و لذا کاهش بازجذب استخوانی کلسیم می‌گردد. بیفسفونات‌ها نیز با کاهش بازجذب استخوانی باعث کاهش سطح کلسیم در این بیماران می‌شوند. از این گروه از پامیدرونات تزریقی،^{۱۵} آندرونات خوارکی^{۱۶} و کلودرونات^{۱۷} در مسمومیت Vit D3 استفاده شده است.

هیپرکلسیمی ممکن است تا هفته‌ها پس از قطع مصرف Vit D ادامه یابد که دلیل آن تجمع در بافت چربی و آزاد شدن طولانی مدت است.^{۱۲} از این رو، لازم است این بیماران تا چند ماه پیگیری شوند. بیماران معرفی شده ۲-۳ ماه تحت درمان و پیگیری بوده‌اند. در هر سه آنها عملکرد کلیه به حد طبیعی برگشته و سطح کلسیم سرم طبیعی است، تمامی علایم بالینی از بین رفته و بیماران در حال کاهش دوز پردنیزولون جهت قطع آن می‌باشند.

کلسیم و فسفر و D₂₅(OH) و ۱ باعث کاهش ۱- α هیدروکسیلیشن Vit D در کلیه می‌شود. اثرات Vit D در متابولیسم فسفر کمتر از کلسیم مطالعه شده است، Vit D باعث افزایش جذب روده‌ای فسفر می‌شود.^{۱۸} نارسایی حاد کلیه در مسمومیت Vit D، شباهت زیادی از نظر عملکردی، کلینیکی و بیوشیمیایی به نارسایی پیش کلیوی دارد ولی به دلیل صدمه توپولی ایجاد شده معمولاً در گروه نارسایی کلیوی پیش کلیوی ایترنسیک حاد رتبه‌بندی می‌شود.^{۱۹}
هیپرکلسیمی ممکن است باعث نفوکلسیتوزیس یا رسوب کلسیم در کلیه در اطراف غشای پایه توپولی و به خصوص اطراف توپولهای دیستال و مجاری جمع‌کننده شود. رسوب کلسیم از توپولهای مدولاری شروع و سپس به توپولهای دیستال و پروگزیمال کورتیکال و فضای بینابینی گسترش می‌یابد. این رسوب بعداً باعث انفیلتراسیون سلولهای مونونوکلئر و نکروز توپولی می‌شود.^{۲۰} همچنین کلیفیکاسیون ریه^{۲۱} و مفاصل^{۲۲} نیز در مسمومیت Vit D گزارش شده است. تشخیص مسمومیت با Vit D کلینیکی است؛ زیرا دوزی از دارو که بتواند باعث مسمومیت شود معمولاً توسط پزشک نسخه شده و بیشتر در بیماران مبتلا به استئوپروز یا هیپوپاراتیروئیدی یا نارسایی مزمم کلیه دیده می‌شود. در بررسی مدلاین در ۲۰ سال اخیر موردی که جهت آمادگی جسمانی و افزایش قدرت عضلانی از این دارو استفاده شده باشد و باعث مسمومیت شده باشد دیده نشد. لذا به نظر مرسد عدم اطلاع کافی از اثرات مثبت و عوارض این دارو در ورزشکاران و مسؤولان باشگاههای ورزشی، عامل ایجاد این مسمومیت بوده است.

References

- Bell NH, Stern PH. Hypercalcemia and increases in serum hormone value during prolonged administration of 1alpha,25-dihydroxyvitamin D.N Engl J Med. 1978;1:298(22):1241-3.
- Holick MF, Shao Q, Liu WW, Chen TC. The vitamin D content of fortified milk and infant formula.N Engl J Med. 1992;30:326(18):1178-81.
- Jacobus CH, Holick MF, Shao Q, Chen TC, Holm IA, Kolodny JM, et al. Hypervitaminosis D associated with drinking milk.N Engl J Med. 1992;30:326(18):1173-7.
- Blank S, Scanlon KS, Sinks TH, Lett S, Falk H. An outbreak of hypervitaminosis D associated with the overfortification of milk from a home-delivery dairy.Am J Public Health. 1995;85(5):656-9.
- Kelly CJ, Nejison EG. Tubulointerstitial diseases. In: Brenner BM, Editors. The kidney. 7th. Edition Philadelphia: W.B. Saunders Company, 2004; 1484-1500.
- Larsen PR, Kronenberg HM, Melmed S, Polonsky KS, Bringhurst FR, Demay MB, et al. Hormones and Disorders of Mineral Metabolism. In: Larsen, 10th ed. Kroneberg, Melmed, Polonsky, "Williams Text book of Endocrinology." Tenth edition Philadelphia: W.B. Saunders Company, 2003, Vol2, 1303-1371.
- Humes HD, Ichikawa I, Troy JL, Brenner BM. Evidence for a parathyroid hormone-dependent influence of calcium on the glomerular ultrafiltration coefficient.J Clin Invest. 1978;61(1):32-40.
- Beck N, Singh H, Reed SW, Murdaugh HV, Davis BB. Pathogenic role of cyclic AMP in the impairment of urinary concentrating ability in acute hypercalcemia.J Clin Invest. 1974;54(5):1049-55
- Nguyen HT, Woodard JC. Intranephronic calculosis in rats: an ultrastructural study.Am J Pathol. 1980;100(1):39-56.

10. Haussler MR, McCain TA. Basic and clinical concepts related to vitamin D metabolism and action (first of two parts). *N Engl J Med.* 1977;297(18):974-83.
11. Markowitz ME, Rosen JF, Smith C, DeLuca HF. 1,25-dihydroxyvitamin D₃-treated hypoparathyroidism: 35 patients years in 10 children. *J Clin Endocrinol Metab.* 1982;55(4):727-33.
12. Stewart A.F. Kenneth L. Becker. "Principals and practice of Endocrinology and Metabolism" Second edition, Nonparathyroid hypercalcemia. Philadelphia: Lippincott Company. 2000; 520-532.
13. Bartolozzi G, Calzolari C, Pela I, Terni M, Cappelli E, Biagini R. Pulmonary calcification in vitamin D poisoning in an infant. *Pediatr Med Chir.* 1988;10(5):541-2.
14. Butler RC, Dieppe PA, Keat AC. Calcinosis of joints and periarticular tissues associated with vitamin D intoxication. *Ann Rheum Dis.* 1985;44(7):494-8.
15. Selby PL, Davies M, Marks JS, Mawer EB. Vitamin D intoxication causes hypercalcaemia by increased bone resorption which responds to pamidronate. *Clin Endocrinol (Oxf).* 1995;43(5):531-6.
16. Bereket A, Erdogan T. Oral bisphosphonate therapy for vitamin D intoxication of the infant. *Pediatrics.* 2003;111(4 Pt 1):899-901.
17. Rizzoli R, Stoermann C, Ammann P, Bonjour JP. Hypercalcemia and hyperosteolysis in vitamin D intoxication: effects of clodronate therapy. *Bone.* 1994;15(2):193-8.